

Monumentale boom

In deze rubriek gaan we in het Meetjesland zoek naar een monumentale, oude boom. We laten een natuurfotograaf van onze Meetjeslandse Natuurfotowerkgroep aan het woord die meewerkte aan onze fototentoonstelling over monumentale bomen (www.npmeetjesland.be/monumentalebomen).

Weet jij ook een prachtige, oude boom staan? Bezorg ons de informatie op [monumentalebomen@npmeetjesland.be](mailto:npmeetjesland@monumentalebomen@npmeetjesland.be) en misschien staat hij hier de volgende keer geportretteerd...

De schietwilg van Meirlare (Zomergem)

In Meirlare, het straatje dat Zomergem met Beke verbindt, staat een monumentale knotwilg te pronken. Deze kanjer heeft een stamomtrek van maar liefst 7,40 meter, gemeten op 1,50 meter hoogte...

Deze knotwilg is – dat kunnen we met zekerheid stellen – één van de meest indrukwekkende van zijn soort, zeker in het Meetjesland. Meteen is dit ook het enige waar we zeker van zijn. Hoe oud de boom is, wie hem geplant heeft: we hebben er het raden naar. Buurtbewoners weten “dat hij er altijd al heeft gestaan”, maar niemand kan details geven. Zeker is dat de boom eind de jaren 1970 als ‘kamp’ gediend heeft voor de kinderen uit de buurt. Naar verluidt werd de ‘kom’ van de wilg bekleed met dekentjes, en boden de takken afdoende bescherming tegen nieuwsgierige blikken.

Oude kaarten, onder meer die van Ferraris, tonen dat er aan de rand van Meirlare (en ook op de actuele standplaats van de boom) steeds bomenrijen hebben gestaan, dus vermoedelijk is deze wilg de laatste overgeblevene van een hele rij soortgenoten.

Toen mij gevraagd werd of ik wilde meewerken aan de reizende tentoonstelling ‘Monumentale bomen, diepgeworteld Meetjeslands erfgoed’, kon ik niet bevroeden dat er in het Meetjesland dergelijke immense kleppers van bomen te vinden waren. Hoewel ik geregeld door Meirlare rijd, had ik letterlijk en figuurlijk nooit stilgestaan bij deze knotwilg.

Dat de knotwilg in Meirlare nog steeds staat te blaken van gezondheid, heeft hij te danken aan geregelde snoeibeurten. Als men een knotwilg niet zou knotten, zouden de takken te zwaar worden en uitscheuren, met het afsterven van de boom tot gevolg. Economische redenen om te knotten zijn er vandaag nog amper: mandenvlechters en klompenmakers zijn er niet meer en brandhout laat men gewoon aanvoeren. Wellicht ziet men daarom in het landschap geregeld uitgescheurde bomen staan. Knotten is immers een arbeidsintensieve bezigheid.

Bomen worden bovendien te vaak gerooid, omdat ze teveel schaduw geven, omdat ze teveel onderhoud vragen, omdat er bladeren afvallen, of omdat men er gewoon het nut niet van inziet. Het landschap is door menselijk ingrijpen drastisch veranderd: kleine landschapselementen zoals knotwilgen verdwijnen gestaag en daar zijn dieren het slachtoffer van. De steenuil, tuk op nestgelegenheid in knotwilgen, heeft in Lievegem zijn natuurlijke habitat geleidelijk zien aftakelen en zou het zonder artificiële nestkasten niet meer redden.

Maar laten we hoopvol zijn: alle eigenaars van monumentale bomen die we contacteerden voor onze tentoonstelling zijn zeer begaan met het lot van hun bomen, en vele anderen samen met hen.

Peter De Craene

Foto genomen bij valavond, eind januari 2019, Canon Eos 5D Mark III, 35 mm, 1/200 sec.; f/10; iso 500

